

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyamet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983
Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı

08.03.2023

DAĞITIM YERLERİNE

2023 yılı hac organizasyonunda uygulanacak usul ve esaslara ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

I- HAC YOLCULARININ BELİRLENMESİNE İLİŞKİN HUSUSLAR

- 2023 yılında hacca gidecekler; daha önceki yıllarda çekilen kuralarda kesin kayıt sırası gelmeyen ve kaydı yenilenenler ile bu yıl ilk defa hac için ön kayıt yaptıran vatandaşlar arasından, hac konaklama tercihleri ve ön kayıt yaptırdıkları yıllar dikkate alınarak kat sayı oranları esas alınmak suretiyle çekilen kura ile belirlenmiştir.
- Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulunun uyarınca; hesabında 1000 Suudi Arabistan Riyali (SAR) bırakılmak suretiyle haccı ertelenenlerden, 2022 yılında ise, 65 yaşından büyük olması ve aşı sebebiyle gidemeyenler bu yıl haklarından yararlanabilecektir.
- 2020 ve 2022 yılında kesin kaydını yaptırap hac ücretini yatırdıktan sonra;
  - Sağlık problemleri nedeniyle hacca gidemediklerini ibraz ettikleri en az üç doktor imzasını taşıyan rapor (Kanser hastaları için epikriz raporu) ile belgeleyenler,
  - Hac için çıkışların başladığı tarihten **40 gün öncesi** ile sınırlı olmak kaydıyla, birinci derece yakınlarından birisinin vefatından dolayı hacca gidemeyenler,
  - Doğum öncesi veya doğum sonrası hacca gidemeyenler,
  - Kayıt güncelleme tarihinden sonra dünyaya gelip anne ve babaları tarafından yanlarında götürülmek istenen çocuklar,2023 yılı haccı için tercih edilen hac konaklama türüne ait ücreti yatırmaları kaydıyla bu haklardan yararlanabilecektir.
- OHAL kapsamında yurt dışına çıkmalarına izin verilmeyen ancak daha sonra haklarındaki ihtiyati tedbir ve izin yasağı kararı kaldırılanlara kesin kayıt hakkı verilecektir.
- 2023 yılı hac kurası **08 Mart 2023 Çarşamba saat 11:00'da** noter huzurunda çekilmiştir.
- 2023 yılında ön kayıt yaptıran hac yolcularından kura birlikteliği yapmış olanların, grubundaki kişilerin kura kat sayısı, her bir kişiye uygulanacak katsayı toplamının gruptaki kişi sayısına bölünmesi sonucu elde edilen rakama göre belirlenmiş ve uygulama bu şekilde yapılmıştır.
- Kura; hac yolcularının müracaat ettikleri ilde, tercih ettikleri "Oda Tercihli (Standart) ve Otel (Lüks)" hac konaklama türlerinde, güncellenen listeler üzerinden, sıralama yapılarak çekilmiş, kura çekiminde Diyanet İşleri Başkanlığı veya acenta ile asıl ve yedek şeklinde tasnif yapılmamıştır.
- 2023 yılı haccı için kesin kayıt hakkı elde edenlerden kayıt süresi içerisinde kaydını yaptırmayanlara, gerek ek kayıt süresinde gerekse müteakip yıllarda kesin kayıt hakkı verilmeyecektir.
- Acenta organizasyonlarına kesin kayıt yaptıran vatandaşlarımızdan münferiden veya topluca vazgeçenlerin olması halinde, boşalan bu kontenjanlara kayıt hakkı verilen vatandaşlarımız;
  - Hac yolcu sayılarının Suudi Arabistan Hac ve Umre Bakanlığına bildirildiği tarihten önce istedikleri acentaya kota durumlarına göre serbestçe kayıt yaptırabilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara
İletişim : 0 312 295 75 36
Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ
Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Telefon No:(312) 295 75 20

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyaret İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983

08.03.2023

Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı

b) Hac yolcu sayılarının Suudi Arabistan Hac ve Umre Bakanlığına bildirildikten sonra acenta bazlı olarak yolcu sayılarında değişiklik yapılamadığından boşalan kontenjanlar, Başkanlığın onayından sonra aynı acenta tarafından kullanılacaktır.

10. Kura sonuçları e-Devlet sistemi üzerinden sorgulanabileceği gibi, ayrıca SMS yoluyla grup başlarına bildirilecektir.

11. Kesin kayıt sırası gelen hac yolcuları, tercih ettikleri hac konaklama türüne göre kayıt aralıklarını internet ortamında sorgulayabileceklerdir.

12. Başkanlık ve acenta organizasyonlarınca oda tercihli (standart) konaklama türünde kayıtlar, hac yolcularının tercihine göre ve Suudi Arabistan'daki otellerin konaklama imkanları dahilinde;

a) 2 kişilik odalarda % 20 - 30'a kadar,

b) 3 kişilik odalarda % 25 - 35'e kadar,

c) 4 kişilik odalarda % 40 - 50'ye kadar, oranlar gözetilerek yapılabilecektir.

II- HAC KESİN KAYITLARINA İLİŞKİN HUSUSLAR

1. Hac kesin kayıtları **13-24 Mart 2023** tarihleri arasında yapılacaktır.

2. Boş kalan kontenjanlar **30 Mart - 07 Nisan 2023** tarihleri arasında doldurulacaktır.

3. Kesin kayıt hakkı elde eden hac yolcuları; kesin kayıt belgesini e-Devlet sistemi üzerinden alabilecek, ancak kurul kararı gereğince şehitlik ve gazilik kapsamında olup, kayıt hakkı verilenler için kesin kayıt belgesi alınma şartı aranmayacaktır.

4. Kesin kayıt belgesini alan hac yolcuları kayıt süresi içerisinde;

a) E-Devlet sistemi üzerinden kendileri,

b) Başkanlık hac organizasyonunu tercih edenler il müftülükleri,

c) Acenta organizasyonunu tercih edenler Başkanlık ile sözleşme imzalayan acentalar aracılığıyla,

Kesin kayıtlarını yapabilecek/yaptırabileceklerdir.

5. Hac yolcuları kesin kayıt sıralarını müftülüklerden veya Başkanlığın internet adresinden takip edebileceklerdir.

6. Kayıt sırası geldiği halde kaydını yaptırmayanların yerine kayıt yapılabilmesi için;

a) Kaydını yaptırmayan kişi ile irtibata geçilerek kayıt yaptırması gerektiği hususunda bilgilendirilecek,

b) Kayıt yaptırmayacağını beyan etmesi halinde, kendisinden dilekçe alınacak,

c) İrtibata geçilememesi veya şahsın dilekçe vermekten imtina etmesi halinde bu durum tutanakla kayıt altına alınacaktır.

7. Kesin kayıtların bitiminden sonra vefat, vazgeçme vb. herhangi bir sebeple kontenjanlarda oluşabilecek boşluklar, vize işlemleri için yeterli sürenin bulunması halinde, belirlenen kayıt ilkeleri çerçevesinde kura sırası gözetilerek doldurulabilecektir.

8. Kuraya birlikte katılıp kesin kayıt hakkı elde edenlerin kesin kayıt belgesine tamamının isimleri yazılacaktır.

9. Kayıtlar öncelikle her bir hac konaklama türü için ayrılan oranlar çerçevesinde yapılacak; ancak imkan bulunması halinde il kontenjanını aşmamak kaydıyla, kayıt sırası gelen hac yolcularına konaklama türleri arasında;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara

İletişim : 0 312 295 75 36

Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No:(312) 295 75 20

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyamet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983

08.03.2023

Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı

- a) Oda tercihli konaklama türünden otel konaklama türüne geçiş imkanı verilecek,
b) Otel konaklama türünden oda tercihli konaklama türüne geçiş imkanı tanınmayacaktır.

10. Hac maksadıyla Suudi Arabistan'a götürüldüğü halde mücbir sebeple hac görevini ifa edemeden yurda döndüğü tespit edilen hac yolcularının, Başkanlığa başvurmaları ve hac konaklama türlerinden birini tercih ederek ücretlerini de yatırmaları durumunda kesin kayıtları yapılabilecektir.

11. Kesin kayıt hakkı elde edenlerden;

a) Suudi Arabistan'a gitmeden önce vefat edenlerin adına hac yapmak üzere varislerinin noterden vekaletname verecekleri bir kişiye,

b) 2022 yılı hac organizasyonuna katılan ancak hac farizasını eda edemeden Suudi Arabistan'da vefat edenlerin adına vekaleten hac yapmak üzere, varislerinin noterden vekaletname verecekleri bir kişiye,

c) Haklarında Alzheimer, Diyaliz ve Şizofreni tanısı bulunan vatandaşlarımızın Sağlık Bakanlığıyla koordineli bir şekilde durumlarının tespit edilerek, bu durumda olanlara kesin kayıt hakkı verilmeyecek; ancak adlarına vekaleten hac yapmak üzere kendisi/vasisi/vekili tarafından noterden vekaletname verilen bir kişiye,

ç) Sağlık durumu sebebiyle hacca gidemeyeceği en az üç doktor imzasını taşıyan rapor (Kanser hastaları için epikriz raporu) ile belgeleyenler ve 65 yaş üstü kişilerin adlarına vekaleten hac yapmak üzere kendisi/vasisi/vekili tarafından noterden vekaletname verilen bir kişiye,

Anne, baba, eş, çocuk, torun, kardeş, kayın valide, kayın baba, kayın birader, damat, gelin ve baldız ile sınırlı olmak kaydıyla, talep ettiği konaklama türüne ait ücreti yatırmak şartıyla, daha önce hacca gidip gitmediğine, kuraya katılıp katılmadığına bakılmaksızın, **65 yaş altında** ve sağlıklı olması koşuluyla kesin kayıt hakkı verilecek, bu şekildeki gidişler arşiv bilgisi olarak değerlendirilmeyecek, vekalet verenin ise hac arşiv kaydı tutulacaktır.

12. Çocuklarla alakalı olarak;

a) Kesin kayıt hakkı elde eden vatandaşlarımızın, ön kayıttan sonra doğan çocukları ile hac mevsiminin başlama tarihi itibarıyla 0-5 yaş (60. ay dahil) aralığındaki çocuklarına hacı sayılarının Suudi Arabistan Hac ve Umre Bakanlığına bildirildiği tarihe kadar kesin kayıt hakkı verilecek, bunların arşiv bilgileri tutulmayacaktır.

b) 6-12 yaş aralığındaki çocuklarda ön kayıt şartı aranmış olup, ebeveynleri ile birlikte kuraya dahil edilmişlerdir. **(kura katsayısını etkilememiştir)** Kura neticesine göre kendilerine kesin kayıt hakkı verilenlerin ise arşiv bilgileri tutulmayacaktır.

13. Hac müracaatlarının müftülüklerce alındığı yıllarda konaklama türü tercihi bilgisayara müftülüklerce sehven yanlış aktarılan hac yolcusunun kesin kayıt sırasının gelmesi ve ilgilinin istemesi halinde, müracaat formunda tercih ettikleri hac konaklama türüne göre kesin kayıtları yapılabilecek; ancak müracaatlarını elektronik ortamda internet yoluyla yapanların sadece sistemde tercih ettikleri konaklama türüne kayıtları yapılabilecektir.

14. Başkanlık veya acentalara kesin kayıt yaptıran hac yolcuları; yazılı talepleri halinde kayıt süresi içinde hac konaklama türü ve kişi sayısı aynı olmak kaydı ile karşılıklı olarak Başkanlık ve acentalar arasında becaş yapabilecektir.

15. Kesin kayıt yaptırap vize alındıktan sonra mücbir sebeple vazgeçen ve vizesi iptal edilemeyen kişilerden, Suudi Arabistan makamlarına ödenen ve iade edilemeyen ücretler kesilecektir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara

İletişim : 0 312 295 75 36

Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No:(312) 295 75 20

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyaret İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983

08.03.2023

Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı

16. Yaş hesaplamalarında hac mevsiminin bitiş tarihi esas alınacaktır.

III- HAC KONAKLAMA TÜRLERİNE İLİŞKİN KRİTERLER

Hac yolcularına farklı hizmet seçenekleri sunabilmek amacıyla Mekke-i Mükerrreme ve Medine-i Münevvere'deki otellerin fiziki yapıları ile Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'ye olan mesafeleri dikkate alınarak, hac konaklama türleri aşağıdaki şekilde düzenlenecektir.

A- Oda Tercihli (Standart) Konaklama Türü

a) Mekke-Medine'de ana ulaşım ağına yakın, oda içinde banyo-tuvalet, buzdolabı, yatak ve baza bulunan, asansör sayısı yeterli, lobisi geniş ve ferah, müstakil yemekhane/irşat salonu bulunan, ortak kullanım mekanları hacı sayısına göre yeterli 2, 3 veya oda durumuna göre 4 kişilik odalarda konaklama yaptırılacaktır.

b) Mekke'de Mescid-i Haram'a en fazla 7 km.; Medine'de ise Merkeziye bölgesinde bulunan standart/normal otellerde konaklama yaptırılacaktır.

c) Mekke ve Medine'de otellerde her bir odada asgari 4 m² ye 1 kişi düşecek şekilde konaklama yaptırılacaktır.

ç) Yemekler; sabah kahvaltısı, akşam tabldot ve öğle için kumanya/salata şeklinde verilecektir.

d) Süresi konaklama ve uçuş programına göre azami 45 gün olacaktır. (bu süre uçuş planlamasındaki duruma göre farklılık arz edebilecektir)

e) Medine'de konaklama süresi 3-5 gün arasında planlanacaktır.

B- Otel (Lüks) Konaklama Türü

1. Mekke ve Medine standartlarına göre günlük oda temizliği, çarşaf ve havluların değişimi vb. hizmetleri veren 2 kişilik odalarda konaklama yaptırılacaktır.

2. Otel (Lüks) konaklama türü ile ilgili detaylı bilgiler bilahare gönderilecek, konaklama süresi, kalınacak oteller, vb. hususlar 2023 yılı hac büroşüründe ayrıca açıklanacaktır.

IV- HAC YOLCULARINDAN ALINACAK ÜCRETLER, KENDİLERİNE VERİLECEK HİZMET VE MALZEMELERE İLİŞKİN HUSUSLAR

1. 2023 yılı hac ücretleri **Suudi Arabistan Riyali (SAR)** olarak tahsil edilecektir.

2. 2023 yılı hac ücretleri **Ek-1** tabloda belirtilmiştir.

3. Uçak programı veya slot yetersizliği nedeniyle, hac broşürlerinde belirtilen seyahat sürelerinin uzaması halinde hac yolcularından ilave bir ücret alınmayacak, sürelerin kısa olması halinde de her hangi bir ücret iadesi yapılmayacaktır.

4. Hac ücretinin tamamı kesin kayıt sırasında yatırılabilmesi gibi, taksit halinde de yatırılabilen, ödeme takvimi broşürlere yazılacak ve kesin kayıt esnasında hac yolcularına duyurulacak, belirlenen süreler içerisinde ödeme yapmayanların kayıtları silinecektir.

5. Acentalara kesin kayıt yaptıranların hac ücretleri **kayıt yaptıracığı acentanın ismini ilgili bankalara beyan etmek şartıyla**, Başkanlığın belirleyeceği hac hesabına süresi içerisinde yatırılacak, bu süre içerisinde ücretlerini yatırmayanların kayıtları silinecek, silinenlerin yerine kura sırası gözetilerek ilgili hesaba hac ücretlerini yatırmak suretiyle kayıt alınacak, kesin kayıt işlemleri tamamlandıktan sonra yatırılan hac ücretleri, kurban ve diğer hizmet bedelleri düşüldükten sonra acentaların hesabına aktarılacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara

İletişim : 0 312 295 75 36

Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No:(312) 295 75 20

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyabet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983

08.03.2023

Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı

6. Meşair hizmet paketi dışında ilave ücret gerektiren hizmet talep edilmesi durumunda bu ücret yolculardan tahsil edilecek; bu durum dışında hac yolcularından hac için belirlenen ücretler dışında her hangi bir ad altında ücret alınmayacaktır.

7. Hac yolcularına **Ek-2'**de belirtilen eser ve malzemeler verilecektir.

8. Mekke'de toplu taşıma hizmeti devam ettiği sürece servis hizmeti ilgili organizasyonlarca verilecektir.

V- HAC MEVSİMİ TAKVİMİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR

Hac çıkışları; (30 Mayıs - 24 Haziran 2023) (Hicri 10 Zilkade 1444- 6 Zilhicce 1444); hac dönüşleri ise (03 - 28 Temmuz 2023) (Hicri 15 Zilhicce 1444 - 10 Muharrem 1445) tarihleri arasında yapılacaktır.

VI - HAC YOLCULARININ ÇIKIŞ VE GİRİŞLERİYLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. 2023 yılı hac seyahatleri hava yolu ile yapılacaktır.

2. Hac için çıkışlar ve hacdan dönüşler; Adana, Adıyaman, Ağrı Ahmed-i Hani, Amasya-Merzifon, Ankara-Esenboğa, Antalya, Balıkesir Koca Seyit, Balıkesir Merkez, Batman, Bingöl, Bursa Yenişehir, Çanakkale, Denizli Çardak, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Gazipaşa-Alanya, Hatay, Isparta Süleyman Demirel, İstanbul, İstanbul Sabiha Gökçen, İzmir Adnan Menderes, Kayseri-Erkilet, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Kütahya-Zafer, Malatya-Erhaç, Mardin, Muğla Dalaman, Muş Sultan Alparslan, Nevşehir Kapadokya, Ordu-Giresun, Rize- Artvin, Samsun Çarşamba, Sinop, Sivas Nuri Demirağ, Şanlıurfa GAP, Tekirdağ Çorlu Atatürk, Tokat, Trabzon, Uşak, Van Ferit Melen, Zonguldak Çaycuma havalimanlarından yapılabilecektir.

3. Yeterli sayıda hac yolcusu olmaması, büyük gövdeli uçakların inememesi, hava muhalefeti gibi sebeplerle hac yolcusunun tercih ettiği hava limanından uçuş olamaması halinde söz konusu havalimanlarının en uygun olanından uçuşlar sağlanacaktır.

4. Usulsüz yollarla vatandaşlarımızı hacca götürme vaadinde ve faaliyetinde bulunanların tespit edilmesi halinde, bunlar Başkanlıkça ivedilikle ilgili mercilere bildirilecektir.

5. Hac seyahati düzenleyecek acenta isimleri, hac çıkışları başlamadan önce çıkış yapılacak kapılara Başkanlıkça bildirilecektir.

VII- DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞININ DENETİM VE GÖZETİMİ ALTINDA HAC ORGANİZASYONU DÜZENLEYECEK SEYAHAT ACENTALARI İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Sözleşme imzalayan seyahat acentalarına Başkanlıkça "**2023 Yılı Hac Kayıt Yetki Belgesi**" verilecek, kayıt yetkisi verilen bu acentaların isimleri il müftülüklerine bildirilecektir.

2. Başkanlıkla sözleşme imzalayan acentaların kesin kayıt yaptıran hac yolcusu ile aralarında imzaladıkları hizmet sözleşmesinin bir nüshası il müftülüğüne teslim edilecek, bu sözleşmeler müftülükçe arşivlenecektir.

3. Başkanlıkla sözleşme imzalayan acenta listeleri il müftülüklerince vatandaşların görebileceği yerlerde asılı bulundurulacak, ayrıca web sitelerinde ilan edilecektir.

4. Acentalarda görevlendirilecek kafile başkanı, din görevlileri ve kadın irşat görevlileri Başkanlıkça belirlenecek ve söz konusu personelin yol, iaşe ve ibate masrafları ilgili acentalar tarafından karşılanacaktır.

VIII- HAC YOLCULARININ EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ HUSUSLAR

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara

İletişim : 0 312 295 75 36

Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No:(312) 295 75 20

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983

08.03.2023

Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı

Hac yolcularını hacca hazırlamak, yolculuk ve kutsal mekanlarda yerine getirecekleri dini vecibeler hususunda eğitmek, rehberlik yapmak ve aydınlatma amacıyla kurs, seminer, ders, proje vb. faaliyetlerin düzenlenmesine ilişkin hususlar bilahare gönderilecektir.

IX- HACI EŞYALARININ NAKLİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR

Hac ve Umre Seyahatleriyle İlgili İşlerin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Kararın 7'inci maddesinin (ı) fıkrası gereğince, hac yolcularının eşyalarının Türkiye'ye nakline yardımcı olmak amacıyla; Başkanlık, Ticaret Bakanlığı ve PTT A.Ş arasında yapılan protokol çerçevesinde hazırlanan ortak proje uygulanacaktır.

X- HACDA KESTİRİLECEK KURBANLARLA İLGİLİ HUSUSLAR

Hac yolcularının kurbanlarını Suudi Arabistan'daki mevcut kurban kesim sistemi içinde ve hijyenik şartlarda kestirebilmeleri, bu konuda standart ve birliğin sağlanabilmesi ve muhtemel suiistimallerin önlenmesi amacıyla; Hac yolcularının kurbanları vekaleten Başkanlıkça İslam Kalkınma Bankası aracılığı ile toplu olarak kestirilecek, kurban ücretleri ise hac ücretlerine dahil edilerek tahsil edilecektir.

XI- HAC YOLCULARINA YÖNELİK YEMEK HİZMETLERİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR

Başkanlık ve acentalarca oda tercihli (standart) konaklama türünde hac yolcularına verilecek yemeklerde, Başkanlık temsilcisinin başkanlığında oluşturulacak ve Türsab temsilcisinde bulunduğu komisyonca hazırlanan yemek menüsü uygulanacaktır.

XII- BANKA, MUHASEBE, ÜCRET İADESİ VE EMANET PARA HESABI İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Kesin kayıtlarla ilgili banka işlemleri aşağıda belirtilmiştir.

a) 2023 yılı hac ücretleri; **Türkiye Vakıflar Bankası, T.C Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası, Albaraka Türk Katılım Bankası, Kuveyt Türk Katılım Bankası, Emlak Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası ve Ziraat Katılım Bankası** şubelerinde açılmış olan **Kurumsal Hac Tahsilat (SAR)** hesaplarına yatırılacak ve bu hesaplar dışında, başka herhangi bir hesaba kesinlikle para yatırılmayacaktır.

b) Müftülükler, vatandaşlarımıza hac kesin kayıt ücretlerini yatırmalarında kolaylık sağlamak amacıyla, imkanlar dahilinde banka temsilcilerinin hac bürolarında çalıştırılmasını temin edeceklerdir.

2. Kesin kayıttan sonra hacca gidemeyen veya vefat edenler ile emanet hesabına yatırılan paralarla ilgili işlemler aşağıda belirtildiği şekilde yapılacaktır.

a) Kesin kayıt yaptırdıktan sonra kişinin vazgeçmesi halinde, kişi hac ücretini yatırdığı banka dekontu ile birlikte ilgili müftülüğe dilekçe ile müracaat edecektir. Müracaatı alan il veya ilçe müftülüğü hac programından kişinin bağlantılarını kontrol ederek "**Hac Vazgeçen Kaydı Sil**" menüsünden silme işlemini gerçekleştirecek ve alacağı çıktının tasdikli bir nüshasını ilgili kişiye teslim edecektir. Bu kişi de elindeki belge ile ister parayı yatırdığı banka şubesine, isterse hac ücreti tahsilatı yapan bankalardan herhangi birine giderek yatırdığı ücretini geri alabilecektir.

b) Hacca gitmek üzere para yatırdıktan sonra Türkiye'de vefat edenlerin paraları, Vakfın Hac ve Umre Muhasebe Koordinatörlüğünce hac ve umre hesabından mirasçılara ödenecektir. Bu ödemeye esas olmak üzere müftülüklerce gönderilecek yazı ekinde; varislerin açık adresi, telefon numarası ve imzaları bulunan müşterek dilekçe, veraset ilamı, 7338 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi gereğince

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara

İletişim : 0 312 295 75 36

Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No:(312) 295 75 20

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyamet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983

08.03.2023

Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı

veraset ve intikal vergisi ile ilişığının bulunup bulunmadığına dair ilgili vergi dairesinden alınacak yazı, para bir kişi adına gönderilecekse noterden alınacak vekaletname ve hac ücretinin yatırıldığına dair banka dekontu olacaktır.

c) Hac malzemelerini aldıktan sonra hacca gitmekten vazgeçen veya vefat eden hac yolcularının paraları geri ödenirken, verilen hac malzemelerinin bedeli düşülecektir.

ç) Hac yolcularına Suudi Arabistan'da verilecek hizmetlerin bedeli anılan ülkeye girişleri esnasında peşin olarak ödendiğinden, Suudi Arabistan'da vefat eden hacıların varislerine istemeleri halinde sadece uçak dönüş bilet ücreti TL olarak ödenecektir.

d) Hacı adayları, Suudi Arabistan'da özel ihtiyaçları için harcayacakları gerekli parayı; Türkiye Vakıflar Bankası Ankara Meşrutiyet Şubesindeki Hac Emanet Kurumsal SAR hesabına T.C. kimlik numarası ile ad ve soyadlarını yazdırmak suretiyle yatırabilecekler veya buldukları yerden havale edebileceklerdir.

e) Belirtilen döviz cinsi dışında başka para kesinlikle kabul edilmeyecektir.

f) Emanete alınan bu paralar Mekke veya Medine'de toptan veya peyderpey yatırdıkları döviz cinsinden kendilerine veya istemeleri halinde eşlerine ödenecektir. Ayrıca, Türkiye'deki yakınları da bu hesaplara, hacıların (alıcısının) T.C. kimlik numarası ile adını ve soyadını yazdırmak suretiyle para yatırabileceklerdir.

g) Bu hizmet için kendilerinden ilgili bankalarca ayrıca havale ücreti alınmayacaktır.

XIV- KAYITLARIN BİLGİSAYARA GİRİLMESİ VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Bizzat ilgili il müftülüklerine müracaat ederek kayıt yaptıracak hacı adaylarının pasaport ve başvuru formundaki bilgiler; www.hac.gov.tr adresindeki hac programına, refakatçi veya birlikte seyahat etmek istediği kişiler de dikkate alınarak, dikkatli ve doğru bir şekilde günlük olarak işlenecektir.

2. Hacca gidecek vatandaşlarımızın pasaport işlemleri ile ilgili olarak;

a) Pasaportlar geçerlilik süresi en az **31 Aralık 2023** tarihine kadar olacak şekilde çıkartılacaktır.

b) Pasaport ücretleri ve pasaport çıkarma işlemleri vatandaşlarımıza ait olup, pasaportlar il müftülüklerine teslim edilecektir.

c) 2023 yılı umre organizasyonlarında temditli pasaportlara vize alınamadığından, hacca gidecek vatandaşlarımızın yeni pasaport çıkarmaları, mevcut pasaportları var ise en az **31 Aralık 2023** tarihine kadar geçerli olması hususuna dikkat edilecek ve bu konuda herhangi bir mağduriyet yaşanmaması için vatandaşlarımız bilgilendirilecektir.

3. Hacı adaylarına ait bilgiler sisteme girildikten sonra döküm alınacak listelere göre pasaportlar sıraya konulacak ve hac vizeleri alınana kadar listeler il müftülüklerinde muhafaza edilecektir.

4. Kesin kaydını yaptırdıktan sonra her hangi bir sebeple hacca gitmekten vazgeçen hacı adaylarının kayıtları sistemden silinecektir.

5. Pasaportların üzerine renkli olarak etiket dökümü alınacak etiket içindeki bilgiler kontrol edilerek yapıştırılacaktır.

XV- DİĞER HUSUSLAR

1. Bu talimatta hac yolcularını ilgilendiren hususlar; vaaz, hutbe, yerel basın-yayın organları ve sosyal medya aracılığıyla vatandaşlarımıza duyurulacak, ayrıca ilgili bölümler hac yolcularınca okunabilecek bir şekilde büyütülerek hac bürolarına asılacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara

İletişim : 0 312 295 75 36

Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No:(312) 295 75 20

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983

08.03.2023

Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı

- Hac işlemleriyle ilgili konularda il müftülükleri ile koordinenin daha hızlı sağlanabilmesi için, tüm iletişim cihazları sürekli açık bulundurulacak, cevabı istenilen yazılar süresi içinde cevaplandırılacaktır.
- Talimat gereğince yapılacak iş ve işlemler; te'kide ve zaman kaybına sebebiyet verilmeden süresi içerisinde gerçekleştirilecektir.
- Bu talimatta yer almayan hususlarda, yürürlükteki mevzuat hükümleri, kurul ve komisyon kararları ile Başkanlık talimatları çerçevesinde işlem yapılacaktır.
- Covid-19 ve diğer salgın hastalıklarla mücadele kapsamında; Ülkemiz ve Suudi Arabistan makamlarınca alınan/alınacak tüm tedbir ve kurallara (aşı, PCR testi, karantina uygulaması, maske, mesafe, temizlik vb.) uyulacak, ilgili makamlarca aş, PCR testi istenmesi halinde ücretleri yolcular tarafından karşılanacaktır.
- Talimatta belirtilen hususlarla ilgili her hangi bir aksaklığın yaşanmaması için; Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün;

- Bilgi İşlem Bürosuna ait 0312 295 7528-30-33-43 nolu telefonlar,
- Hac bürosuna ait 0312 295 7511-13-15-16-18-19-20-22 nolu telefonlar,
- Genel Müdürlüğe ait 0312 286 5782 numaralı faks ile www.hac.gov.tr web sayfası,
- Türkiye Diyanet Vakfı Hac ve Umre Muhasebe Koordinatörlüğüne ait 0312 295 8426-27-29-30-31 numaralı telefonlar ve 0312 285 8440 nolu faks,
- Acentalar bürosuna ait 0312 295 8392-94-95-96-97 nolu telefonlar,
- Ayrıca Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 0850 260 13 13 nolu iletişim merkezi ile irtibata geçilebilecektir.

- Bu talimat il müftülüklerince **ivedilikle** ilçe müftülüklerine ulaştırılacaktır.
Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Dağıtım:

81 İl Valiliğine (İl Müftülüğü)

Doç. Dr. Selim ARGUN
Başkan a.
Başkan Yardımcısı

Ek:

- 2023 Yılı Hac Fiyatları Listesi (2 Sayfa)
- Hac Yolcularına Verilen Malzemeler (1 Sayfa)

Dağıtım:

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara
İletişim : 0 312 295 75 36
Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ
Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Telefon No:(312) 295 75 20

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : E-75704976-302.01.02-3388983
Konu : 2023 Yılı Hac Organizasyonu Kesin Kayıt
Talimatı
81 İl Valiliğine (İl Müftülüğü)

08.03.2023

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 108377C8-91FB-413F-ABEC-20AE19C45728

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara
İletişim : 0 312 295 75 36
Fax : 0 312 286 57 82

Bilgi için:Hüseyin KAYMAZ
Veri Hazırlama ve Kontrol
İşletmeni
Telefon No:(312) 295 75 20

